This Question Paper consists of 20 questions and 8 printed pages.

8 పుటలున్న ఈ ప్రశ్నాపత్రములో **20** ప్రశ్నలున్నవి.

Roll No. | | | | | | | | | | | | | **Code No. 69/S/A/T**

రోల్ నెం. కోడ్ నెం.

SET - A

TELUGU

తెలుగు

(205)

Day and Date of Examination ____________________

(పరీక్ష యొక్క తేది మరియు సమయము)

Signature of Invigilators **1.** ____________________

(ఇన్విజిలేటర్ల యొక్క సంతకము)

2. ____________________

సూచనలు :

1. అన్ని ప్రశ్నలకు మీకు ఇచ్చిన సమాధాన-పత్రంలో మాత్రమే సమాధనాలు రాయాలి.

2. ఈ ప్రశ్నాపత్రాన్ని చదవటానికి 15 నిమిషాల సమయం కేటాయించబడినది. ప్రశ్నాపత్రం మధ్యాహ్నం 02:15 గంటలకు పంపిణీ చేయబడుతుంది. మధ్యాహ్నం 02:15 నుండి 02:30 గంటల వరకు విద్యార్థులు ప్రశ్నాపత్రాన్ని మాత్రమే చదువుతారు మరియు ఈ వ్యవధిలో సమాధాన-పత్రం పై ఎలాంటి జవాబులు రాయరాదు.

3. అభర్థి తన రోల్ నంబరు ప్రశ్నాపత్రంలోని తొలి పుటపై వేయాలి.

4. ప్రశ్నాపత్రంలోని మొత్తం పుటల సంఖ్య, ప్రశ్నాపత్రం తొలిపుట పై భాగంలో పుటల సంఖ్యతో సరిపోయిందో లేదో సరిచూచుకోవాలి. ప్రశ్నలు వరుస క్రమంలో ఉన్నది, లేనిది కూడ సరిచూచుకొనవలెను.

5. సంక్షిప్త **(ఆబ్జెక్టివ్)** ప్రశ్నలలో ప్రతి ప్రశ్నకు **(అ), (ఆ), (ఇ)** మరియు **(ఈ)** అనే నాలుగు జవాబులున్నాయి. సరైన సమాధానం గుర్తించి, మీకిచ్చిన సమాధాన పత్రంలోనే రాయాలి.

6. సంక్షిప్త **(ఆబ్జెక్టివ్)** ప్రశ్నలకు వేరుగా సమయాన్ని **కేటాయించలేదు**. అన్ని ప్రశ్నలకు నిర్ణీత గడువు లోపల జవాబులు వ్రాయాలి.

7. సమాధానాల పుస్తకంలో ఎటువంటి గుర్తులు, సంజ్ఞలు, రోలు నంబరు వేయరాదు. దీన్ని అతిక్రమించిన వాళ్లు అనర్హులుగా గుర్తింపబడతారు.

8. ప్రశ్నాపత్రం యొక్క కోడ్ నెం. **69/S/A/T, Set - A** సమాధాన పత్రం మీద రాయాలి.

TELUGU

తెలుగు

(205)

సమయం : **3** గంటలు | గరిష్ఠ మార్కులు: **100**

గమనిక:

(1) అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

(2) ప్రతి ప్రశ్నకు మార్కులు సూచింపబడ్డాయి.

(3) నిర్దేశిత సమయంలోనే జవాబులు వ్రాయాలి.

భాగం - అ

ప్రశ్న సంఖ్య 1: ఈ క్రింది బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలకు **నాలుగు** సమాధానాలున్నాయి. **10 x 1 = 10 మా.** వాటిలో **సరైన** సమాధానమును గుర్తించి, దాని సంకేతాన్ని మీకిచ్చిన సమాధాన పత్రంలోనే రాయాలి.

1.a. 'పుట్టలోన చెదలు పుట్టదా గిట్టాదా' అన్న కవి

(అ) బద్దెన (ఆ) వేమన

(ఇ) భర్తృహరి (ఈ) మారన

1.b. క్రింది పదాలను నిఘంటువు క్రమంలో కూర్చిన సమాధానాన్ని ఎన్నుకోండి.

(i) సౌభ్రాత్వం (ii) సహజీవనం (iii) సుగుణం (iv) సొగసు

(అ) (i)(iii)(iv)(ii) (ఆ) (ii)(i)(iv)(iii)

(ఇ) (iii)(ii)(iv)(i) (ఈ) (iv)(iii)(i)(ii)

1.c. నామధేయం అంటే

(అ) పేరు (ఆ) వస్తువు

(ఇ) మనిషి (ఈ) పశువు

1.d. పానుగంటివారి దృష్టిలో ఆంధ్రుడు పలుకదగిన మాట

(అ) ఆంగ్లము రాదని (ఆ) ఆంధ్రము వచ్చునని

(ఇ) ఆంధ్రము రాదని (ఈ) హిందీ రాదని

1.e. అర్జునుని శ్లేషోక్తికి మూలకందము

(అ) సుభద్ర యుక్తి చాతుర్యం (ఆ) ద్రౌపది మాట

(ఇ) సత్యభామ చాతుర్యం (ఈ) అర్జునుని తీర్థయాత్ర

1.f. విజయనగర సామ్రాజ్యంలోని గ్రామాధికారులు

(అ) బ్రాహ్మణులు (ఆ) క్షత్రియులు

(ఇ) శూద్రులు (ఈ) రెడ్లు

1.g. శాస్త్ర సాంకేతిక విప్లవంలో జ్ఞానాన్ని ఇతరులకు పంచే సాధనాలని ఇలా అంటారు.

(అ) వేదాలు (ఆ) వేదాంగాలు

(ఇ) సాంకేతిక సాధనాలు (ఈ) జ్ఞాన సాధకాలు

1.h. తుల్యభాగ జననం పాఠం రాసినవారు

(అ) శ్రీనాథుడు (ఆ) పోతన

(ఇ) నన్నయ్య (ఈ) తిక్కన

1.i. ఉల్క అంటే

(అ) ఉప్పు (ఆ) మంటలేని నిప్పు కణం

(ఇ) వర్షం (ఈ) భూమి

1.j. ఏరువాక అంటే

(అ) దుక్కి ప్రారంభించుట (ఆ) విత్తనాలు విత్తుట

(ఇ) బాణాసంచా కాల్చుట (ఈ) దేవి పూజ

ప్రశ్న సంఖ్య **2**: కింది వాక్యాల్లోని భావార్థం/సమాధానం అవునో, కాదో నిర్ణయించి మీకిచ్చిన సమాధాన పత్రంలోనే రాయాలి. **5 x 1 = 5 మా.**

2.a. అపారము అంటే తక్కువ. (అవును/కాదు)

2.b. గురువులు అంటే ఉపాధ్యాయులు. (అవును/కాదు)

2.c. ధరాధరము అంటే నది. (అవును/కాదు)

2.d. కీచులాడుట అంటే స్నేహంగా ఉండుట. (అవును/కాదు)

2.e. నిగళాలు అంటే సంకెళ్ళు. (అవును/కాదు)

ప్రశ్న సంఖ్య **3**: క్రింది పదాలను జతపరచండి. **5 x 1 = 5 మా.**

విభాగం - క	**విభాగం - గ**
3.a. మహేంద్రోదయం	(అ) సుభాషిత త్రిశతి
3.b. తాళ్ళపాక తిమ్మక్క	(ఆ) నన్నయ్య భట్టు
3.c. భర్తృహరి	(ఇ) శ్రీనాథుడు
3.d. తుల్యభాగ జననం	(ఈ) దాశరథి
3.e. సౌపర్ణోపాఖ్యానం	(ఉ) ఊటుకూరు లక్ష్మీకాన్తమ్మ

ప్రశ్న సంఖ్య **4**: క్రింది వాక్యాల్లోని ఖాళీలను సరైన పదాలతో పూరించండి **5 x 1 = 5 మా.**

4.a. నెనురా తెలంగాణ __________ తెగగొట్టి ఆకాశమంత యెత్తార్చినాను.

4.b. పుత్రుల్ నేర్చిన __________ జనకుల్ పోషింతురు.

4.c. చిరుతనగోడును తెలంగాణలో __________ అంటారు.

4.d. భీమపతి మందిరం అంటే __________ ఆలయం.

4.e. తిమ్మక్క రచన__________ ద్విపద.

ప్రశ్న సంఖ్య **5**: క్రింది పదాలకు సరియైన వ్యతిరేకార్థక బోధక పదాలను గుర్తించి రాయండి. **5 x 1 = 5 మా.**

5.a. ప్రశంసించు (తిట్టుట/పొగడుట)

5.b. ప్రగతి (అభివృద్ధి/తిరోగతి)

5.c. నిత్యం (అప్పుడుప్పుడు/ఎల్లప్పుడు)

5.d. పరోక్షంగా (ప్రత్యక్షంగా/ఎదురుగా లేకుండా)

5.e. సౌహార్ధం (స్నేహం/విరోధం)

ప్రశ్న సంఖ్య **6**: క్రింది పదాలలోని శబ్ధాలలోని ప్రకృతులకు వికృతులు మరియు వికృతులకు ప్రకృతులు రాయండి. **5 x 1 = 5 మా.**

6.a. గర్వం

6.b. విద్దె

6.c. మాణిక్యము

6.d. పువ్వు

6.e. పుణ్యము

ప్రశ్న సంఖ్య **7**: క్రింది పదాలకు పర్యాయపదాలు రాయండి. **5 x 1 = 5 మా.**

7.a. శంకరుడు

7.b. కుమారుడు

7.c. పక్షి

7.d. స్వర్గలోకము

7.e. మార్గము

ప్రశ్న సంఖ్య **8**: క్రింది పదాలకు నానార్థాలు రాయండి. **5 x 1 = 5 మా.**

8.a. ఉత్తరము

8.b. ఇంద్రుడు

8.c. మిత్రుడు

8.d. పక్షము

8.e. చాపము

ప్రశ్న సంఖ్య **9**: క్రింది జాతియాలను ఉపయోగించి మీ సొంత వాక్యాలు రాయండి. **5 x 1 = 5 మా.**

9.a. వేనోళ్లచాటు

9.b. ఒడిదుడుకులు

9.c. యుక్తి

9.d. మనసుపడుట

9.e. తెల్లపోవుట

భాగం - ఆ

ప్రశ్న సంఖ్య **10**: ఈ క్రింది వాటిల్లో ఒక వాక్యంలోని అలంకారాన్ని గుర్తించి వివరించండి. **2 మా.**

10.a. అడిగెదనని కడువడిజను.

లేదా

10.b. కామిత ప్రదాత గాంధీతాత.

ప్రశ్న సంఖ్య **11**: క్రింది పద్యపాదాల్లో ఒకదానిని ఎన్నుకొని గణవిభజన చేసి, అది ఏ పద్యపాదమో తెల్పండి. **2 మా.**

11.a. వ్రతముల్ దేవగురిద్విజన్మబుధసేవల్, దానధర్మాదులున్

లేదా

11.b. మదమడగించి భూపతి సమాజమునెల్లనునిన్ను గొల్వజే

ప్రశ్న సంఖ్య **12**: ఈ క్రింది వాటిల్లో ఏవేసి రెండు సమాస పదాలకు విగ్రహ వాక్యాలు రాసి, సమాసం పేరు తెల్పండి. **2 x 1 = 2 మా.**

12.a. సభాప్రవేశము

12.b. వాఙ్మయ చరిత్ర

12.c. ముజ్జగములు

12.d. బలపరాక్రమాలు

ప్రశ్న సంఖ్య **13**: ఈ క్రింది వాటిల్లో ఏవేసి రెండిటిని విడదీసి, సంధి పేరు తెల్పండి. **2 x 1 = 2 మా.**

13.a. క్రీడోత్సవము

13.b. భీమేశ్వరాలయం

13.c. పతగేంద్రుడు

13.d. మదీయైక

ప్రశ్న సంఖ్య **14**: ఈ క్రింది భాషాంశాల్లో రెండింటిని వివరించండి. **2 x 1 = 2 మా.**

14.a. నామవాచకాలు

14.b. బహువచనం

14.c. క్రియలు

14.d. లింగం

ప్రశ్న సంఖ్య **15**: ఈ క్రింది వాటిలో రెండింటికి వ్యుత్పత్త్యర్థాలు రాయండి. **2 x 1 = 2 మా.**

15.a. అమరులు

15.b. ధనదుడు

15.c. ఖగము

15.d. క్షితిజాతము

ప్రశ్న సంఖ్య **16**: ఈ క్రింది అంశాల్లో ఒక్కదాన్ని ఎన్నుకొని వంద పదాలకు మించని వ్యాసం లేదా లేఖ రాయండి. **5 మా.**

16.a. ప్రపంచంలో ప్రాణికోటికి ప్రధానమైనది మనస్సు. నీ ప్రజ్ఞ, నీ ప్రగతి అన్నీ నీపైనే ఆధారపడి ఉన్నాయి. సమర్థిస్తూ వ్యాసం రాయండి.

16.b. మీకిష్టమైన ఒక కవి/కవయిత్రి గురించి రాయండి.

16.c. మీ కుటుంబానికి ప్రభుత్వపరమైన సంక్షేమ పథకాల్లో ఏదేని ఒక పథకం మీకు వర్తించేది ఇవ్వమని సంబంధిత అధికారికి ఒక అర్జీలేఖ రాయండి. .

16.d. మీ ఊరిలో జరిగే బోనాల ఉత్సవానికి రమ్మని ఆహ్వానిస్తూ మీ స్నేహితునికి ఒక లేఖ రాయండి.

ప్రశ్న సంఖ్య **17**: ఈ క్రింది అపరిచిత పద్యాన్ని చదివి, క్లుప్తంగా భావాన్ని రాయండి / లేదా అపరిచిత పద్యాన్ని చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. **4 మా.**

17.a. ఆత్మశుద్ధిలేని ఆచారమది యేల
భాండ శుద్ధిలేని పాకమేల
చిత్తశుద్ధి లేని శివపూజ యేలరా!
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ !

లేదా

17.b. ఈ క్రింది విషయాన్ని చదివి, ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

నిర్ణీత పద్ధతుల్లోని పదాల వ్యాక్యాల నియమాలనే వ్యాకరణం అంటారు. మాటల నిధిని నిఘంటువు అంటారు. ఇంకోరకంగా చెబితే భాష అంటే నిఘంటు వ్యాకరణాల కలయిక అన్నమాట. వ్యాకరణకారుడు ఈ సూత్రాలను ఏర్పరుచుకొంటాడు. ఈ వ్యాకరణ సూత్రాలు నిర్మించుకోవడం ద్వారా భాషను మాట్లాడే వారు భాషావ్యవహారం చెయ్యగలుగుతున్నారని ఇటీవలి భాషా పరిశోధకులు నమ్ముతున్నారు. వ్యవహర్త భాషా ప్రయోగదీక్షతను అతడు నిర్మించుకొన్న వ్యాకరణమే మూలాధారం.

ఈ వ్యాకరణ స్వరూపాన్ని ప్రత్యక్షంగా దర్శించలేం. పరోక్షంగా గ్రహించాల్సిందే. అందుకే దీన్ని మనోవ్యాకరణం అంటాం.

ప్రశ్నలు

అ. వ్యాకరణమని దేన్ని అంటారు ?
ఆ. భాషను ఇంకోరకంగా ఏమని చెప్పవచ్చు ?
ఇ. వ్యవహర్త భాషా ప్రయోగ దక్షతకు మూలాధారం ఏది ?
ఈ. మనోవ్యాకరణం అంటే ఏమిటి ?

ప్రశ్న సంఖ్య **18**: ఈ క్రింది పద్యాల్లో ఒక పద్యానికి ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యం రాయండి **5 మా.**

18.a. ఇనవంశోద్భవుడైన రాఘవుడు, భూమీశాత్మజుల్, వేడ్కతో
డను వీక్షింప, మునీశ్వరుండలర, గోదండంబు చేనంది, చి
వ్వన మోపెట్టి, గునంబుపట్టి, పటు బాహాశక్తితో దీసినం
దునియెం జాపము భూరిఘోషమున, వార్ధుల్ మ్రోయు చందంబునన్!

లేదా

18.b. చదువది యెంతగల్గిన రసజ్ఞత యించుక చాలకున్న నా
చదువు నిరర్థకంబు గుణసంయుతు లెవ్వరు మెచ్చరెచ్చటం
బదునుగ మంచికూర నలపాకము చేసిననైన నందు నిం
పొదవెడు నువ్వు లేక రుచిపుట్టుగ నేర్చునటయ్య భాస్కరా !

ప్రశ్న సంఖ్య 19: ఈ క్రింది వాటిల్లో **నాలుగు** ప్రశ్నలకు యాభై పదాల్లో సమాధానలు రాయండి. **4 x 3 = 12 మా.**

19.a. గరుత్మంతుడు వజ్రాయుధాన్ని గౌరవించిన విధమేది ?

19.b. సమాచార-సాంకేతిక రంగాల ప్రయోజనాల్ని తెల్పండి ?

19.c. దేవతలు నదికి ఏ విధంగా స్వాగతం పలికారు ?

19.d. ప్రహ్లాదుడు తన చదువును గూర్చి తండ్రికెలా వివరించాడు.

19.e. పౌర క్రీడలన్నీ కూడా మొదలు జానపద క్రీడలని వివరించండి.

19.f. విజయనగర సామ్రాజ్య స్థాపన, పతనం గురించి రాయండి.

19.g. శ్రీరాముడు శివుని విల్లు ఎక్కుపెట్టిన విధం విశదీకరించండి.

19.h. ఖద్దరుతో గాంధీజీ కలిగించిన సంచనలాన్ని పేర్కొనండి.

ప్రశ్న సంఖ్య 20: ఈ క్రింది వాటిల్లో **రెండు** ప్రశ్నలకు వందమాటల్లో సమాధానలు రాయండి. **2 x 6 = 12 మా.**

20.a. కృష్ణుడు బడి మానటానికి గల కారణాలను తెలుపుతూ, 'ఎందుకు పారేస్తాను నాన్న' సారాంశాన్ని క్లుప్తంగా రాయండి ?

20.b. లలితకళల ప్రయోజనాలను తెలియజేస్తూ, వానినెలా సాధించగలమో వివరించండి.

20.c. క్రీడల్లోని రకాలు పేర్కొని, మీకు తెల్సిన రెండు రకాల క్రీడల గురించి రాయండి.

20.d. గిరిజనుల సమస్యలకు గల కారణాలను - పరిష్కార మార్గాలను రాయండి ?